

ΑΠΟ ΒΔΟΜΑΔΑ ΣΕ ΒΔΟΜΑΔΑ

ΠΟΘΟΣ

Μά πώς γελιέμαι κάποτε και βλέπω γύρω μου ήλιο
Και σά χαρά νά νοιώθω,
Ποῦναι ἡ ψυχὴ μου ἐμένανε μαῦρο κατώγιο ἀνήλιο,
Μ' ἀκοίμητο ἕναν Πόθο.

Θαρρῶ πὼς ἡ πατρίδα μου ἀπλώνεται, φαρδαίνει,
Κ' εἶν' ὅλη ἡ ἀνθρωπότη, —
Φίλοι κι ὄχτροι—σά μιὰ γενιά, καλοῖ κι ἀδερφωμένοι
Γεμάτοι ἀπὸ λευκότη.

Κ' εἶν' τὰ χωράφια ἀμάντρωτα και σπίτια δλ' οἱ στρα-
Καὶ φύλακας κανεῖς, (τῶνες,
Τί εἶν' ὁ καθένας δουλευτής, κι ὅλοι μαζί κολόνες
Μιάς πολιτείας γερῆς.

Κι ὁ Ἔρωτας, δίγως ντροπή, τῆς νιᾶς γενιᾶς θεμέλιο
Τῆς νιότης ἡ ὁμορφιά.
ἌΟχι πιά σαρκοπάζαρε νά τὰ βλογᾷ θαγγέλιο.
Μά ψυχουσντροφιά.

Και μιὰ θρησκεία τριβλωνη; Δουλειά, Ἀγάπη, Ἀ-
Κ' ἐλεύτερο τὸ Πνέμα, (λήθεια,
Κ' ἡ ζήση μας ἡ ψυχικὴ γερὴ κι ὁμορφη, πλήθια,
Νά βράζει μας τὸ αἷμα.

Ἄχ! πὼς γελιέμαι κάποτες και βλέπω γύρω μου ήλιο
Καὶ τί χαρά πὸν νοιώθω!...
Μά εἶν' ἡ ψυχὴ μου ἐμένανε μαῦρο κατώγιο ἀνήλιδο!
Μὲ ντροπαλὸ ἕναν Πόθο.

Ἀθήνα, 8.10.1920

ΔΟΡΑ ΜΟΑΣΤΟΥ

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

Τὰ ἑλληνικὰ γράμματα στὴν Ἀμερικὴ. — Ἕνα καινούργιο βιβλίο μὲ νεοελληνικὰ διηγήματα μεταφρασμένα σταγγλικά.

— Ἕνα καινούργιο ὁμορφοτυπωμένο κι ὁμορφου-
γυρισμένο βιβλίο, ποὺ τυπώθηκε στὴ Νέα Ὑόρκη,
καὶ ποὺ ὁ σκοπὸς του εἶναι νὰ δουλέψει κι αὐτὸ στὸ
νὰ γνωριστεῖ ἡ νέα ἑλληνικὴ φιλολογία στὸν ἔξω κό-
σμο, μᾶς ἤρθε ἀπὸ κεῖ μὲ τὸ τελευταῖο ταχυδρομεῖο.
Ἐπιγράφεται Modern Greek stories, κ' ἔχει μέ-
σα ἑννέα διηγήματα μεταφρασμένα στ' ἀγγλικά, τὰ
τρία ἀπὸ τὴν κυρία Δήμητρα Βακά, καὶ τὰ ἐπίλοιπα
ἀπὸ τὸν κ. Ἀριστείδη Φουτρίδη, τὸν Ἑλληνα καθη-
γητὴ τῆς φιλολογίας, ποὺ ἔκανε τὴν ἀγγλικὴ μετά-
φραση τῆς «Ἀσάλευτης Ζωῆς» τοῦ κ. Κωστῆ Παλα-
μᾶ, ποὺ γι' αὐτὸ τὸ βιβλίο μίλησε στὸν καιρὸ του ὁ
«Νουμάς» ἀρκετὰ πλατιά. Μπροστὰ ἀπὸ τὰ ἑννέα δι-
ηγήματα ἔρχεται ἕνας πρόλογος ἀπὸ δεκαεπτὰ σελί-
δες, γραμμένος ἀπὸ τὴν κυρία Βακά.

Πολλοὶ λόγοι κι ἀφορμὲς μποροῦνε νὰ μᾶς παρα-
κινήσουνε σὲ μιὰ μεταφραστικὴ ἐργασία. Ἕνας εἶναι

νὰ δώσουμε μόνο στὸ ἀναγνωστικὸ κοινὸ μας ἕνα εὐ-
χάριστο διαβάζμα. Ἄλλος εἶναι νὰ προσπαθήσουμε
νὰ τοῦ δώσουμε μερικὰ δείγματα ἀπὸ τὰ καλύτερα μὰ
καὶ ἀντιπροσωπευτικώτερα τῆς τέχνης καὶ τῆς ζωῆς
ἐνὸς λαοῦ, γιὰ νὰ ποτήσει μιὰ ἔστω κι ἀμυδρὴ ιδέα
ἀπὸ ἕναν ἑνὸν κι ἀγνωστὸ του κόσμου. Τὸ δεύτερο αἰ-
τὸ ἔργο εἶναι πολὺ σοβαρώτερο καὶ χρησιμώτερο ἀπὸ
τὸ πρῶτο, ὅχι μόνο ἀπὸ διδαχικὴ ἢ ἐθνικὴ ἀποψη,
παρὰ κι ἀπὸ καλλιτεχνικὴ· γιὰτὶ κ' ἡ καλλιτεχνικὴ
ἀπόλαυση τότε εἶναι πιὸ πλέρια καὶ πιὸ ἐντατικὴ, στὰν
μᾶς δίνει μιὰ ξεχωριστὴ φυσιογνωμία, κατὰ χαραχτη-
ριστικὸ, ἕναν δλάκερο κόσμο.

Τὸ βιβλίο τῆς κυρίας Δ. Βακά καὶ τοῦ κ. Α. Φου-
τρίδη, ἀποβλέπει σίγουρα στὸ δεύτερο σκοπὸ. Εἶναι
ἄλλως τε ἕνας τόμος κ' ἕνας ἀριθμὸς ἀπὸ μιὰ δόξα.
κερη σειρὰ τοῦ ἀμερικανικοῦ ἐκδοτικοῦ οἴκου Duffi-
eld and Company ποὺ τὴν ὀνομάζει : ἡ Σειρὰ τοῦ
Μεταφραστῆ, καὶ ποὺ ὁ σκοπὸς τῆς φαίνεται ἀπὸ τοῦ-
τα τὰ λόγια ποὺ, μαζί μ' ἄλλα, διαβάζουμε τυπωμέ-
να στὸ ξώφυλλο : «Τούτῃ ἡ μεταφραστικὴ σειρὰ ἀπὸ
συλλογὲς μαθέρων διηγημάτων τῶν μεγαλυτέρων
συγκαιρινῶν συγγραφέων τῶν λιγότερο γνωστῶν ἑ-
θνῶν, δίνει μιὰ εἰκόνα τῆς ζωῆς καὶ τῶν ιδεῶν αὐ-
τῶν τῶν λαῶν, ὅπως εἶναι αὐτοὶ σήμερα, ζωγραφι-
σμένην ἀπὸ τοὺς ἴδιους καὶ γιὰ τοὺς ἴδιους.
Ὁ κάθε τόμος ἔχει ἀπὸ δέκα ἕως δεκαπέντε διηγῆ-
ματα διαφόρων συγγραφέων, καὶ μιὰ εἰσαγωγικὴ με-
λέτη γιὰ τὴ λογοτεχνία τοῦ σχετικοῦ ἔθνους, μαζί μὲ
μερικὲς πληροφορίες γιὰ τοὺς συγγραφεὺς αὐτῶν
τῶν διηγημάτων. Ἡ ἐκλογή τῆς ὕλης ἔχει γίνῃ ἀπὸ
πρόσωπα τοῦ μεγαλυτέρου κύρους τῶν διαφόρων ἑ-
θνῶν, ἔτσι ποὺ τοῦτα τὰ βιβλία μᾶς δίνουνε νὰ γνω-
ρίσουμε πραγματικὰ τοὺς λαοὺς αὐτοὺς, ποὺ τόσα λί-
γα πράγματα γιὰ αὐτοὺς ξέροισμε, καὶ μᾶς τοὺς δεί-
χνουν ὅπως εἶναι καὶ βρίσκονται αὐτὴ τὴ στιγμὴ, στὴ
φτώχεια τοὺς καὶ στὰ πλοῦτη τοὺς, τὴ ζωὴ τοὺς στὴν
πολιτεία καὶ τὴ ζωὴ τοὺς στὴν ἐξοχή, μέσα στὴν τρα-
γωδίαν καὶ μέσα στὴν κωμῶδιαν τῆς ὑπαρξῆς τοὺς».

Ἀληθινά : αὐτὸ εἶναι ἕνα πάρα πολὺ ὠραιο πρό-
γραμμα γιὰ μιὰ τέτοια ἐκδοτικὴ ἐργασία, ποὺ ἔχει
ἤδη ἐκδώσει ἕναν τόμο μὲ δώδεκα τσεχοσλοβακικὰ δι-
ηγήματα, καὶ ποὺ ἐτοιμάζει ἀκόμα κι ἄλλους μὲ
γιουγκοσλαβικὰ, πορτογαλικὰ, κινεζικὰ, λιθουαν-
ικὰ, οὐκρανικὰ καὶ ἄλλες ἱστορίες. Ὅμως ἴσως ἴσως,
ἐπειδὴ τὸ βιβλίο τῆς κυρίας Βακά καὶ τοῦ κ. Φουτρί-
δη βγήκε κάπως ἀπὸ ἕνα τέτοιο σοβαρὸ πρόγραμμα,
θὰ εἴχαμε νὰ παρατηρήσουμε μερικὰ πράγματα. Καὶ
γιὰ νὰ μὴν τὰ πολυλογούμεε : Τὸ βιβλίο ἔχει ἑννέα —
ἀγνωστο· γιὰτὶ στὸ ξώφυλλο γράφει : «τοῦτα τὰ ὀ-
χτὼ διηγήματα κτλ.» — ἔχει λοιπὸν ἑννέα διηγήμα-
τα ἑννέα συγγραφέων : τοῦ Καρκαβίτσα, τοῦ Βιζυη-
νοῦ, τοῦ Δροσίνη, τοῦ Ξενόπουλου, τοῦ Πολυλά, τοῦ
Ἐφταλιώτη, τοῦ Παλαμᾶ, τοῦ Καστανάκη καὶ τοῦ
Παπαδιαμάντη. Πρόσωπα βέβαια ἀξία καὶ σεβαστά,
μὰ ποὺ μόνε τέσσερα ἢ πέντε ἀπ' αὐτὰ εἶναι τύποι
ἀντιπροσωπευτικοὶ τοῦ συγκαιρινοῦ ἑλληνικοῦ διηγῆ-
ματος, καὶ ἀπ' αὐτοὺς ἴσως μονάχα οἱ δύο ἐντελῶς τα-
ρινοί. Δὲν μποροῦμε νὰ φανταστοῦμε πὼς εἶναι δι-

νατό νά δοθεῖ πιστή εἰκόνα τῆς σημερινῆς διηγηματογραφίας, δίχως ἕνα Ψυχάρη, ἕναν Βλαχογιάννη, ἕνα Χατζόπουλο, ἕνα Βουτυρά, ἕνα Παρορίτη, ἕναν Ταγκόπουλο. Ὅμως, καὶ ἂν ἀκόμα ἀναγνωρίσουμε πῶς αὐτὰ τὰ ἐννέα διηγήματα κρίθηκαν τὰ καλύτερα καὶ καταλληλότερα γιὰ τὸ σκοπὸ τοῦ βιβλίου ἀπὸ τοὺς δύο μεταφραστές του : δὲ θὰ μπορούσε τουλάχιστο ἡ κυρία Βακά, στὸν πρόλόγό της, νὰ συμπληρώσει τὸ ἔργο, καὶ νὰ ἀναφέρει πῶς τὸ ἑλληνικὸ διήγημα ὑπάρχει τέλος πάντων καὶ ἕνας Βλαχογιάννης καὶ ἕνας Παρορίτης, καὶ ἕνας Βουτυρᾶς καὶ τόσοι ἄλλοι ; Μὰ νά, ποῦ ὁ λόγος μᾶς φέρνει στὸν πρόλογο. Ὁχι ! ὁρμηνῶν ὁ πρόλογος δὲν εἶναι ἀνάλογος μετὰ τῆ φροντισμένη μεταφραστικῆς ἐργασίας. Μέσα στὶς δεκαεφτά σελίδες του ἡ κυρία Βακά προσπαθεῖ νὰ κάνει μιὰ σύντομη ἐπισκόπηση τῆς ἑλληνικῆς ἱστορίας — ἀπὸ τὸ πέσιμο τῆς Πόλης καὶ δώθε. Ἔργο δύσκολο, καὶ ποῦ, κατὰ τὴ γνώμη μας, δὲν τὸ πετυχαίνει ἀρκετὰ. Τὸ θέμα ποῦ θέλει νὰ ὑποστηρίξει : πῶς ἡ νέα Ἑλλάδα ἀχρωςτάει τὴν ἀνεξαρτησία της στὸν ἐθνουσιασμὸ καὶ τὴν ἐμπνευση τῶν ποιητῶν της καὶ τῶν ἄλλων συγγραφέων της, μᾶς φαίνεται κάπως ἀχαμνὸ. Λησμοναί πάλι τῆ Θρησκείας, τὴν ἀνάληψη τῶν περασμένων μεγαλειῶν, τὰ ἑλληνικὰ γράμματα, τὴ φυσικὴ ἀγάπη τοῦ Ἑλλήνα στὴ λευτεριά, τὴν πνευματικὴ του ὑπεροχὴ ἀπέναντι στὸν κατακτητὴ, ποῦ δὲν τοῦ ἐπιτρεψάν νὰ ἀφομοιωθεῖ μετὰ αὐτόν. Τελοςπάντων. Τὸ ζήτημά μας εἶναι κυρίως πῶς ὄχι μόνον δὲν ἐξανλεῖ, παρὰ σχεδὸν δὲ θίγει καλὰ καλὰ τὸ θέμα της, ποῦ ἔπρεπε νὰ εἶναι μιὰ «εἰσαγωγικὴ μελέτη γιὰ τὴ λογοτεχνία τοῦ σχετικοῦ ἔθνους μαζί με μερικὲς πληροφορίες γιὰ τοὺς συγγραφείς». Οὔτε γιὰ τοὺς συγγραφείς ποῦ βρίσκουμε μέσα μεταφρασμένους, δὲν κάνει λόγο. Δὲ μᾶς λέει ἂν ζεῖ ἡ ὄχι ὁ Παπαδιαμάντης ἢ ὁ Πολυλάς, ἂν ὁ Παλαμῆς καὶ ὁ Δροσίνης εἶναι διηγηματογράφοι ἢ ποιητές, — ποῖος εἶναι τολσπάντων ὁ κ. Καστανάκης, ποῦ ὅσο ἀξίος συγγραφέας καὶ ἂν εἶναι, δὲν εἶναι ἀκόμα γνωστὸς οὔτε στὴν πρωτεύουσα τοῦ τόπου μας. Οἱ μόνον ποιητές καὶ συγγραφεῖς ποῦ ἀναφέρει, εἶναι : Ὁ Ρήγας Φεραίος, ποῦ γι' αὐτὸν λέει ἀρκετὰ καὶ καλὰ, — ὁ Σολωμός, ποῦ «συνέχισε τὸ ἔργο τοῦ Ρήγου», — ἡ κυρία Παρρεν ποῦ γράζει τὴν «Ἐφημερίδα τῶν Κυριῶν» στὴν Ἀθήνα, καὶ ποῦ τὸ διήγημά της, ἡ «Χειραφετημένη», μ' ὅλα του τὰ ψεγάδια, εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ καλύτερα, ἂν ὄχι τὸ καλύτερο ἀπὸ τὰ νεοελληνικὰ διηγήματα, — ἡ δεσποινίδα Ζωγράφου ποῦ γράζει τὴν «Ἑλληνικὴ Ἐπιθεώρηση», — ἡ δεσποινίδα Ἰουλία Δραγούμη, — ὁ Σαϊκσπηρός ποῦ «ἐβόηκε πολλοὺς μεταφραστές», — ὁ Κόκκος ποῦ σάν τὸν Ἀριστοφάνη, σάρκαζε ἀπὸ τὴ σκηνὴ τὰ ἐλαττώματα τῶν συμπατριωτῶν του, προπάντων τῆς μαγίας τους νὰ πιθηκίζουν τοὺς Εὐρωπαίους, — καὶ ὁ «Ρωμιὸς» τοῦ Σουρή ποῦ εἰδοποιεῖ πῶς τὴν ἑβδομάδα μόνον μιὰ φορὰ θὰ θγαίνει, ὅταν ἔχει ἐξυπνάδα, καὶ ὅποτε τοῦ καταβαίνει, καὶ πῶς θὰ δεχότανε γιὰ συνδρομητὲς μόνον καὶ κείνους ποῦ τοῦ ἄρεσαν. Γιὰ τὸ «Ρωμιὸς» γράφει περισσότερα, καὶ μαζί τοῦτα τὰμύμητα : «Πολλὲς φορές τὰ ἔγραφε τοῦ Ρωμιοῦ εἶχανε καταστραφεῖ, εἴτε ἀπὸ μανιασμένους ἀξιωματικούς τοῦ στρατοῦ, εἴτε ἀπὸ εὐερέθιστους πολιτευτὲς· ὅμως ὁ Σουρὴς, ἰδιωτὴς τῆς συγγραφῆς καὶ ὁ ἑαυτοῦ ἑαυτοῦ (18).

τοῦ Ρωμιοῦ, ἀκατάβλητος ἔβαζε πάλι τὰ πάντα σὲ τὰ ἴη, καὶ παροῦσαζότανε μετὰ τὸ ἑβδομαδιαῖο τοῦ φύλλου».

Σίγουρα ὁ πρόλογος εἶναι μιὰ πρόχειρη καὶ ἀμελέτητη ἐργασία, καὶ ἴσως — σύμφωνα μετὰ τὸ σκοπὸ του — χαρακτηριστικὴ τοῦ νέου ἑλληνικοῦ ἀνείμματος. Μόλοντοῦτο μιὰ τέτοια σοβαρὴ καὶ ἐθνικὴ ἐργασία, καμωμένη ἀπὸ Ἑλλήνες, θὰ μπορούσε νὰ γίνῃ πῶς μελετημένη καὶ πῶς θετικὰ. Μὰ τὸ ἄδικο καὶ τὸ λάθος δὲν πρέπει νὰ ριχτεῖ ὁλόκληρο στοὺς δυὸ συγγραφείς τοῦ βιβλίου γιὰ αὐτοὺς, μετὰ τὴν ἀγάπη καὶ τὴν εὐγενεὴ πρόθεσιν τους νὰ κάνουν κατὰ τὴν τέλει, ζήτησαν τὰ φῶτα ἀνθρώπων φωτισμένων τοῦ ζοῦνε μέσα στὸν τόπο, καὶ ποῦ θὰ μπορούσαν — ἔτσι τουλάχιστο πιστεῦσαν ἐκεῖνοι — νὰ τοὺς πληροφορήσουν σὲ ποῖα χέρια βρίσκεται σήμερον τὸ νεοελληνικὸ διήγημα. Καὶ αὐτοὶ ποῦ ζητήθηκαν τὰ φῶτα τους καὶ ποῦ, καθὼς διαβάζουμε σὲ μιὰ σημείωση, «τοὺς πρὸς μὴθεψαν τὸ περισσότερο ὕλικό ἀπὸ ὅπου ἔγινε ἡ ἐκλογή», ἦτανε δυὸ σοφοὶ καθηγητὲς, οἱ κ. κ. Σακράτης Κουγέας καὶ Ἀντρέας Ἀντρεάδης.

Τέλος πάντων καὶ μ' ὅλα αὐτά, τὸ βιβλίο ποῦ μᾶς ἀπασχολεῖ σήμερον, κάνει ἕνα θετικὸ καὶ ἀναμειψή-τητο καλὸ : δίνει σὸ ἀγγλόγλωσσο κοινὸ ἐννέα διαλεχτὰ νεοελληνικὰ διηγήματα σὲ φροντισμένην φιλολογικὴν μετάφρασιν. Κι αὐτὸ εἶναι ἀρκετὸ γιὰ νὰ συγχαρεῖ κανεὶς ἐκείνους ποῦ τὸ ἐργάστηκαν καὶ τὸ ἐτοίμασαν.

ΞΕΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

Ἡ ἐρωμένη τοῦ Στένταλ--Νοσταλγικὰ τραγούδια
--«Κόκκινη θάλασσα» τῆς Viebig.

— Βγήκε τελευταία στὸ Παρίσι, σὲ καινούρια ἔκδοσις, ἕνα ἀπὸ τὰ σπανιότερα διβλιαράκια, ἀπὸ ὅσα ὑπάρχουν, ποῦ γράφτηκε ἀνώνυμα ἀπὸ τὸν Προσπερ Μερμέ στὰ 1852, μετὰ τὸν τίτλο : «Ἀπὸ ἕναν ἀπὸ τοὺς Σαράντα». Μέσα σ' αὐτὸ ὁ Μερμέ διηγείται καὶ τοὺς ἑρωτῆς τοῦ Στένταλ μετὰ τὴν κ. Γερουά. Αὐτὴ ἀπατοῦσε τὸ Στένταλ καὶ κείνος δὲν τὸ πίστευε. Τὸν ἐβαλαν λοιπὸν, γιὰ νὰ τὸν πείσουν, σ' ἕνα δωμάτιο, καὶ ἀπὸ τὴν κλειδαρότρυπα εἶδε, σὲ τρία δῆματα μακριὰ του, τὴν πῶς ἀστεία πιστοποίησεν τῆς ἀλήθειας. «Τὸ παράξενο τοῦ πράματος καὶ τὸ γελοῖο τῆς θέσης του τοῦ προξένου στὴν ἀρχὴ μιὰ τέτοια τρελλὴ ἐπιθυμία, ποῦ μόλις καὶ μετὰ κόπο κατάρθωσε νὰ συγκρατήσῃ τὰ γέλια του γιὰ νὰ μὴν τρομάξῃ τοὺς ἐνόχους, διηγέται ὁ Μερμέ. «Ἐπειτα ἀπὸ λίγες μόνον στιγμὲς κατάλαβε τὴ δυστυχία του».

Ποῦ δὲν εἶχε δεῖ τὴν κ. Γερουά τόσο ὁμορφὴ καὶ ἑλκυστικὴ, ὅσο τὴ στιγμὴ ποῦ τοῦ ζητοῦσε συγώρησιν. Καὶ μετάνιωσε πολὺ, ὕστερ' ἀπὸ καιρὸ, ποῦ ἐδυσίασε στὴν περηφάνειά του τὴν πῶς μεγάλη ἡδονὴ ποῦ θὰ γεύότανε μαζί της.

— «Τὸ βιβλίο τῶν Νοσταλγιῶν», ἔτσι εἶναι ὁ τίτλος μιᾶς συλλογῆς ἀπὸ ποιήματα τοῦ Πέτρου Καμὸ, ποῦ ζώντας μακριὰ ἀπ' τὴν πατρίδα του, τὸ σπῆτι καὶ τοὺς φίλους του, σκέφτεται μετὰ μιὰ θερμὴ μελαγχολία

τῇ γλῶσσαι πού θά τοῦ προξενούσῃ ἡ ἐπιστροφή του στί ἀγαπημένα του μέρη :

Je songe à ce pays dont j'ai fui la douceur...
γιά νά θρεῖ, ὅπως τόσοι ἄλλοι, πίσω ἀπό τά βουνά
καί πέρα ἀπό τή θάλασσα :

Τῖς λύπες, τῖς εὐθύνες, τήν ἐργασία καί τόν κόπο,
Τὸ ἀργινὸ μετάνιωμα μᾶς μάταιας ἐλπίδας,
Καί τῖς βαριές τῖς ἔγνοιες πού σέ κάθε δῆμα μ' ἀ-
(κολοιούσιν.

Με τοὺς καιμούς, τοὺς ἀρμονικούς καὶ νοσταλ-
γικούς ποιητὲς μπορεῖ νά συγκαταλεχθεῖ κ' ἡ συλλο-
γὴ τοῦ Π. Καμό. Τὸ σονέτο του γεννιέται, ξετυλίγε-
ται, τελειώνει σύμφωνα μὲ τὴν ἔκταση ἑνὸς ἀρμονι-
κοῦ καὶ ἀπλοῦ αἰσθήματος. Οἱ στίχοι του, ὀχτασύλλα-
βοι, κυλοῦν ἥσυχαι καὶ γελαστοί. Βέβαια, ὅποιος θά
ζητοῦσε τελειότητα τῆς φόρμας ἢ καμιά παράτολμη
σκέψη, θάβλεπε ἀμέσως τὸ διδύμο. « Ἀλλὰ εἶναι λίγο
εὐκόλο τάχα », ρωτᾷ ὁ κριτικὸς τοῦ « Mercure de
France », « νὰ μεταδίνει καὶ νὰ χρωματίζει κανεὶς
σηπνὲς γλῶσσες καὶ δευὰ θλιβερές, μὲ στρωφὲς τόσο
μουσικεῖς καὶ τόσο συγκινητικέες, μὲ στίχους τόσο θερ-
μούς καὶ τόσο χαριτωμένους ; Μ, ὅλες τῖς ἀτέλειές
του, τὸ διδύμο αὐτὸ θά ζήσει ».

— Ἡ κυρία Κλάρα Viebig χάρισε, τώρα τε-
λευταία, στὰ ἐξήντα της τὰ χρόνια, ἕνα καινούριο ἔρ-
γο τῆς στῆς γερμανικῆς φιλολογίας. Ἡ ἴδια ποῦγραψε
τῖς « Κόρες τῆς Ἐκδόσης », μέσα στῖς ὁποῖες πρόωρα
εἶχε φέρει τὴν εἰρήνην, ἀπὸ τὸ 1918, ἔχοντας πεποι-
θῆση στῆς γερμανικὴ νίκη, ἔκρινε καλὸ νὰ διορθώσει
τὸ σφάλμα της, γράφοντας τὴν « Κόκκινη θάλασσα »,
μέσα στὴν ὁποία δίνει πᾶς μὲ λύπη τῆς τὴν ἀληθινὴ
ἐκδοσὴ τοῦ πολέμου. Ξαναβρίσκει κανεὶς, καὶ στὸ νέο
αὐτὸ διδύμο, τοὺς ἥρωες τοῦ παλιοῦ. Τὴν κυρὰ Μπερ-
τόλντι πού ἔπαιξε πᾶς νὰ κλαίει τὸ λυωμένο σὲ πολε-
μοφῶδια μπακιρικὸ της, γιὰ νὰ κλάψει τὸ γιὸς της,
τὸ Ροδόλφο, πού ἔμαθε τὸ θάνατό του τῇ στιγμή πού
ἡ ἀμυαλὴ νύφη της προδίδε τὴν καινούρια της του-
αλέττα. Ξαναβρίσκει καὶ τὴ χήρα Κρύγκερ πού ὁ γιὸς
της χάθηκε ἀπὸ τὰ 1914 καὶ πού στὸ τέλος υἱοθετεῖ
τὸ παιδάκι πού τῆς ἔφισε μὲ μιὰ ἐργατρία. Ἀκόμη
ξαναβρίσκουμε τὸν πρῶτο γιὸ τῆς Μπερτόλντι, πού
κατορθώνει τέλος πάντων νά γαμπηθεῖ ἀπὸ τὴ Λιλί,
τὴν κόρη τοῦ στρατηγοῦ Voigt καὶ νὰ τὴν ἀρ-
ραβωνιαστεῖ. Τὸ μόνον χαρούμενο ἐπεισόδιο σ' αὐτὸ
τὸ θλιβερὸ διδύμο εἶναι ἕνα ταξίδι τῆς νέας χήρας
Μπερτόλντι μὲ τὴ Λιλί σὲ μιὰ λουτρόπολιν. Σ' ὅλο

αὐτὸ τὸν καιρὸ ἡ εὐθymi χήρα διάσκεδάσει, ὅταν στὸ
τέλος μαθαίνει τὸ θάνατο τοῦ ἀδερφοῦ της, κακοῦ
στοιχείου, πού ζοῦσε μὲ μιὰ Πολωνέζα νοσοκόμα, τὴν
ἀδερφή Κατίνα. Ἡ συνάντησις τῆς Κατίνας μὲ τὴ
μητέρα τοῦ σκοτωμένου ἐρωμένου της εἶναι ἀπὸ τῖς
πιο συγκινητικέες, καὶ δείχνει στὸ πρόσωπο τῆς Κα-
τίνας τὴν πρὶν συμπαθητικὴν ἡρώϊδα ὅλου τοῦ ρομάν-
τζου.

Ἀλλὰ οἱ κακοὶ καιροὶ ἐρχοῦνται ἀπαντωτοὶ γιὰ τὴ
Γερμανία. Ὁ Μπερτόλντι δὲν πεθαίνει, μὰ τυφλώνε-
ται καὶ βλέπει μιὰ κόκκινη θάλασσα (ἀπ' αὐτοῦ καὶ ὁ
τίτλος τοῦ διδύμου), νά πλύνεται μπρὸς στὰ σθημέ-
να μάτια του. Ἀποκορρεῖ στὴν ἀρχὴ τὸ γάμο του μὲ
τὴ Λιλί, πού τονε λατρεῖ ἀκόμα, καὶ πού κατορθώ-
νει στὸ τέλος νὰ τὸν τρεῖσι. Παντρεύονται καὶ ζοῦνε
μιὰ ζωὴ μέτρια, ὅπως θά ζήσουν ὅλοι οἱ Γερμανοὶ πᾶ-
νω στὰ χαλάσματα πού ἔσπειραν ».

Αὐτὸ εἶναι τὸ θλιβερὸ καὶ τὸ γεμάτο φρίκη διδύμο,
πού μὲ τὰ καλά του καὶ τὰ ἐλαττώματά του εἶναι ἕνα
ἀπὸ τὰ καλύτερα τῆς Vielig.

GRAZ.

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

Ὁ κ. Ζέφυρος Βραδυνός, μὴ γνωρίζοντας ὅτι τ' ὄνομα
οὗτε τὴν κατοικία τῆς Παλιοπαληγιώτισσας ἀναγκάζεται νὰ
τὴν εὐχαριστήσῃ ἀπὸ ἐδῶ γιὰ τὸ ὥραιο, μὰ ὑπερβολικὸν κᾶπως
γράμμα της· ὅσο γιὰ τὴ « χάρη » πού ζητᾷ, πῶς, γιὰ νὰ γράψῃ
κανένας ἔτσι, καὶ νὰ λαβαίνει γράμματα σὺν τῷ δικῷ της,
πρέπει νὰ μὴν γράψῃ μὲ παραγγελία, μὰ μόνον ὅταν κάποια
μουσικιὰ δύναμη μέσα του τὸν σπρώχνει ἀναταράχιστα νὰ τὸ
κἀμῃ! — κ. Ν. Στε. Λάβαμε τὴν Εὐρίχη. — κ. Στ. Δευκ. Ὅχι
καὶ πάρα πολὺ. — κ. Ἀγγ. Δ. Κ. Φαίνεται πῶς δὲ θά μᾶς ρω-
τοῦσες γιὰ τὴ γνώμη μας, καὶ τὴ λέμε μόνον ὅς ὅσους τὴ θέ-
λουν. Τώρα πᾶς δὲ θυμόμαστε παρὰ μόνον πῶς δὲ μᾶς εἶχε
τίλεια ἀρδεύει. — κ. Πρατ. Ἀπὸ « τὰ μάτια της » λείπει κάποια
πρωτοτυπία καὶ κάποια πυκνότητα. — κ. Γ. Α. Κασ. Ζωρρ.
Δεχτὸ τὸ « Μοιρολόι ». — κ. Ἡλ. Π. Βέβαια πού ὁ Σοσιαλισμὸς
πρέπει μέσα στὸ πρόγραμμά του νὰ εἶναι καὶ τὸ δημοτικισμὸς. Τὸ
λόγο τοῦ κῆρ βουλευτῆ πού μᾶς γράφεις τὸν ἐξουσιάζει, εἶνε πα-
ροικιακός. Νὰ πού τώρα ἡ « Κοινωνία » γράφεται στὴ... δημοτικῇ.
Γιὰ τὴν ὁρθογραφία σωστά τὸ λές, μὰ ὁ μεγάλος ἀγῶνας ἐναν-
τί στῇ μεγάλῃ πούλησιν τοῦ ἀρχαϊσμοῦ, καὶ ἐξαρχαϊσμοῦ — καὶ
ἐξαχρειωμοῦ, δὲν ἔφισε καιρὸ καὶ γιὰ τὸ ὁρθογραφικὸ ζήτημα,
πού πρέπει νά πλοιοτοῦν καὶ νὰ κανονιστεῖ περισσότερον γιὰ τὴν
ῶσα βασισίμη, ἐξὸν ἀπὸ ἴλεες ἀπλοποιήσεις, τὴν ἱστορικὴν ὁρ-
θογραφία· λοιπόν· ἀλήθεια. Τὸ μαθητὴς καὶ μαθητῆδες εἶναι
καὶ τὰ δύο δεχτά, διαλέγουμε κατὰ τὴ λέξη, τὴ φράση, καὶ τὸ
γούστο μας. ἰ. γ. προτιμοῦμε δουλευτάδες, μὰ μεταφραστέ·
Τὸ καθάριο δημοτικὸν εἶναι — ἄδες. — κ. Ἀλ. Δ. Δὲν ἤρθε στὰ
χέρια μας. Δεχτὸ τὸ « Βυζάντιον ». — κ. Χ. Π. Λάβαμε « Στὴ μο-
ναξία κτλ. » εὐχαριστοῦμε γιὰ τὴν ἀφιέρωσιν. — κ. Μ. Π. Εὐ-
χαριστοῦμε, καὶ εὐχαριστῶς δεχόμαστε νὰ μᾶς στέλνετε ὅμως
θὰ σὲ παρακαλοῦμε στὴ δημοτικῇ. Μπορεῖ νὰ δημοσιευτοῦνε
στὸ Νουμά στίχοι σὺν καὶ τοῦτο: :

« Ἐχάθη ἡ τάξις, καὶ τοῦ Κράτους τάχαθ »

Ἀμερόληπτως δὲν διαμοιράζονται — :

— κ. Ν. Ἡλ. Δεχτός ὁ « Πόνος ». — κ. Α. Γκ. Θὰ σοῦ ἀπαν-
τήσουμε στὸ ἄλλο φύλλο.

LA MARONITE

★★★★ ΤΟ ΑΡΙΣΤΟΚΡΑΤΙΚΟΝ ΚΑΙ ΥΠΕΡΟΧΟΝ ΛΙΚΕΡ ★★★★★
★★★ Ο ΘΡΙΑΜΒΟΣ ΤΗΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΠΟΤΟΠΟΙΪΑΣ ★★★

ΖΗΤΗΣΑΤΕ ΤΟ ΕΙΣ ΟΛΑ ΤΑ ΚΕΝΤΡΑ

★★★★★ ΔΙΑΡΚΗΣ ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ: ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 30. — ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ: 14-37 ★★★★★

ΓΡΑΦΕΙΑ: Θ. Γ. ΠΑΠΑΜΑΝΩΛΗ